

Fons de Solidaritat de la UAB

Resolució de la Convocatòria XLII

30 de maig del 2025

Bellaterra Campus UAB (Cerdanyola del Vallès)

DADES GLOBALES DE RESOLUCIÓ DE LA CONVOCATÒRIA:

- 12 projectes finançats: (11) línia Sud i (1) línia UAB.
- Fons totals atorgats: 90.000 €
- Països d'implementació: Uganda, Marroc, Mèxic, Xile, Tanzània, Perú, Colòmbia, Kenya i Argentina

DETALL DELS PROJECTES FINANÇATS

1. Projectes de Cooperació Interuniversitària i d'Educació per la Justícia Global adreçats a països del Sud (Línia Sud)

UGANDA

Millora en la formació en la especialitat veterinària Wildlife Population Health a Uganda

- **Dept. / Centre:** Departament de Medicina i Cirurgia Animals
- **Responsable:** Oscar Cabezón Ponsoda
- **Contrapart:** Makerere University
- **Import concedit:** 8.860,42 €
- **Descripció:** Malgrat el perill que representen les malalties infeccioses a la interfase fauna salvatge-humans, encara hi ha poca recerca en aquest àmbit i escassetat de professionals veterinaris especialitzats en Wildlife Population Health i/o One Health a Uganda. Per això, aquest projecte busca millorar la formació i la recerca en aquest camp, promovent l'intercanvi de coneixement entre la UAB i la Universitat de Makerere. A Uganda, l'enfocament One Health és crucial per al desenvolupament sostenible. L'augment de la interacció entre la població i la fauna salvatge ha incrementat el risc de transmissió entre ambdós grups, essent un problema potencial per a la seva salut. A més, el consum d'animals salvatges augmenta el risc de zoonosis per a les comunitats locals. Els objectius principals són: (1) capacitar professionals veterinaris en salut de fauna salvatge, (2) millorar la investigació sobre la salut a la interfície humans-ximpanzés per prevenir futurs brots, i (3) sensibilitzar les comunitats locals sobre els riscos del consum de fauna salvatge i el furtivisme.

MARROC

Narrativas inclusivas y comunicación transformadora: educación y sensibilización sobre migración en contextos académicos: Nador-Barcelona

- **Dept. / Centre:** Departament de Sociologia
- **Responsable:** Sònia Parella
- **Contrapart:** Universidad Mohammed I
- **Import concedit:** 9.458,02 €
- **Descripció:** Este proyecto, liderado por el CER-Migracions (UAB) en colaboración con la Facultad Pluridisciplinar de Nador (Universidad Mohammed I) en Marruecos, busca sensibilizar sobre los discursos de odio contra las personas migrantes en Marruecos. A través de la formación en comunicación para el desarrollo, estudiantes de ambas universidades aprenderán a identificar, analizar y producir contenidos audiovisuales y gráficos para contrarrestar estos discursos. La iniciativa se desarrollará en tres fases: 1) sensibilización, 2) formación y 3) producción de contenidos. Las actividades incluirán debates en cine-foro, conferencias magistrales, talleres, producción de material didáctico y campañas de sensibilización en redes sociales y espacios públicos, con el objetivo de promover una sociedad más inclusiva y justa. El proyecto contribuye a los ODS 4 (Educación de Calidad), 5 (Igualdad de Género), 10 (Reducción de Desigualdades) y 17 (Alianzas para Lograr los Objetivos).

MÈXIC

Organización de la edición XVI del Congreso Internacional de Manejo de Fauna Silvestre en la Amazonía y Latinoamérica en Chiapas, México

- **Dept. / Centre:** Departament de Ciència Animal i dels Aliments
- **Responsable:** Pedro Ginés Mayor Aparicio
- **Contrapart:** El Colegio de la Frontera Sur (ECOSUR-México)
- **Import concedit:** 8.931,77 €
- **Descripció:** COMFAUNA es una agrupación civil que promueve el manejo y conservación de la fauna silvestre para reforzar el uso sostenible, mejorar la calidad de vida de las comunidades locales e incidir en las políticas públicas en Latinoamérica. Desde 1992, COMFAUNA ha realizado 15 congresos internacionales que han promovido avances importantes en la conservación de la diversidad biológica y cultural en toda la región, involucrando a sociedades rurales e indígenas. En la edición anterior que tuvo lugar en Santa Marta, Colombia, ya recibimos el apoyo fundamental por parte de la FAS. En esta ocasión volvemos a proponer esta alianza para impulsar el próximo XVI CIMFAUNA que se llevará a cabo en San Cristóbal de Las Casas, México. En este congreso el objetivo general del XVI CIMFAUNA consiste en promover la mayor participación de las mujeres y las comunidades locales, cuantitativa y cualitativamente, y son estos mismos objetivos los que queremos impulsar a través de la ayuda de la FAS.

XILE

Implementació i efectivitat d'una intervenció preventiva (m-WWWT) per a la prevenció de l'ansietat i la depressió en mares novelles a Xile: un estudi pilot

- **Dept. / Centre:** Departament de Psicologia Clínica i de la Salut
- **Responsable:** Estel Gelabert Arbiol
- **Contrapart:** Universidad del Desarrollo (UDD)
- **Import concedit:** 8.932,42 €
- **Descripció:** A Xile, el 40% de les mares presenten símptomes d'ansietat i depressió després del part, però només una petita part rep atenció especialitzada a causa de les grans desigualtats socioeconòmiques i en l'accés als serveis de salut mental. La manca de recursos, l'estigma i les barreres institucionals deixen moltes dones sense suport en un moment crític. Aquest projecte impulsa la implementació i avaluació del programa m-WWWT, una intervenció psicoeducativa basada en missatgeria mòbil que pretén abordar factors de risc modificables: l'autoeficàcia en la cura del nadó i el suport social. Les llevadores del sistema públic d'atenció primària, prèviament formades i capacitades, seran les responsables de guiar les mares, donar respostes personalitzades i dinamitzar una sessió grupal. Mitjançant un estudi pilot amb disseny experimental, s'analitzarà l'impacte de la intervenció. Els resultats obtinguts serviran com a base per a la implementació del programa a gran escala dins el sistema sanitari xilè, apostant per una atenció més accessible i equitativa.

TANZÀNIA

Mapping Conservation Conflicts in Tanzania

- **Dept. / Centre:** Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals
- **Responsable:** Dan Brockington
- **Contrapart:** Aga Khan University
- **Import concedit:** 8.932,42 €
- **Descripció:** The Environmental Justice Atlas (EJAtlas) and the Action and Research for Environmental Justice (AREJ), in collaboration with the CONDJUST ERC project, and the Aga Khan University of Tanzania aims to carrying on a mapping initiative to document conservation and land conflicts in Tanzania. This project seeks to establish new partnerships with universities and environmental advocacy groups in the country, fostering a local working group dedicated to directly documenting conservation-related environmental conflicts. By strengthening advocacy for land and Indigenous rights, supporting local groups in research and methodology, and developing a strategic tool for lobbying and documentation, this initiative aims to enhance the visibility and impact of grassroots environmental justice efforts in Tanzania.

PERÚ

Camins sonors per al Bon Viure: diàlegs intergeneracionals i interculturals entre comunitats rurals i universitats

- **Dept. / Centre:** Departament de Teories de l'Educació i Pedagogia Social
- **Responsable:** Paloma Valdivia Vizarreta
- **Contrapart:** Universidad Cesar Vallejo
- **Import concedit:** 8.252,42 €
- **Descripció:** Aquest projecte pilot utilitza el soundwalking per rescatar sabers ancestrals i establir una primera vinculació entre joves de comunitats rurals del Perú, estudiants universitaris de Lima i Barcelona. Joves artistes, artesans i defensors del Bon Viure lideren caminades sonores per documentar històries i sabers locals, transmetent coneixements sobre l'harmonia entre les persones, la comunitat i la natura com a eix fonamental del Bon Viure, i fomentant així un aprenentatge tridireccional. Els estudiants de Perú donen suport al acompanyament i l'edició de vídeos per documentar les experiències, mentre que els de Barcelona desenvolupen materials educatius de codi obert a partir dels vídeos. Aquesta acció permetrà identificar interessos comuns i avaluar la capacitat de treball conjunt amb vista a la creació d'un Living Lab. El projecte fomenta sinèrgies intergeneracionals i interculturals entre joves, docents i estudiants de les universitats implicades. A través de la recuperació i difusió de sabers locals, es pretén generar una comprensió crítica de les desigualtats globals i el valor del coneixement comunitari, afavorint pràctiques col·laboratives que contribueixin a la justícia social i ambiental.

COLÒMBIA

Raíces de Resistencia: Educación, Memoria y Derechos en el Bosque de Galilea (Tolima, Colombia)

- **Dept. / Centre:** Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació
- **Responsable:** Santiago Giraldo Luque
- **Contrapart:** Universidad del Tolima
- **Import concedit:** 6.462,42 €
- **Descripció:** Raíces de Resistencia: Educación, Memoria y Derechos en el Bosque de Galilea explora cómo la compra de créditos de carbono ha afectado los derechos sobre todo ambientales de los campesinos en el Bosque de Galilea (Tolima, Colombia). Este proyecto destaca cómo las prácticas de compensación de emisiones han generado conflictos socio-territoriales en una región ya marcada por disputas armadas y la informalidad de la propiedad. En colaboración con la Universidad del Tolima, el proyecto se articula en torno a tres componentes principales: una formación (diplomado) que ofrece a los habitantes del Bosque herramientas jurídicas para la defensa de sus derechos territoriales y ambientales, un documental que retrata la historia de resistencia del área y la creación de un "Atlas Biográfico del Bosque de Galilea", que compila cartografías, fotografías y relatos biográficos del Bosque. El trabajo documental preservará el legado cultural e histórico, al tiempo que celebrará la fortaleza de la comunidad en su camino de resistencia histórica.

MÈXIC I COLÒMBIA

EL CENTRO: PROYECTO TRANSMEDIA COLABORATIVO (BCN/CDMX/BOG)

- **Dept. / Centre:** Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat
- **Responsable:** Iliana Ferrer Rodriguez
- **Contrapart:** Universidad Panamericana i Universidad de Bogotá Jorge Tadeo Lozano
- **Import concedit:** 6.470,43 €
- **Descripció:** El Centro es un proyecto colaborativo transmedia y de innovación docente que conecta a estudiantes, profesorado y profesionales de la comunicación de Barcelona (UAB), Bogotá (Universidad Tadeo Lozano) y Ciudad de México (Universidad Panamericana), para crear, desde una perspectiva local, narrativas multiformato sobre los retos sociales y ambientales vinculados a los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) en los centros urbanos. A través del Aprendizaje Basado en Proyectos (ABP) y metodologías participativas, busca visibilizar problemáticas como la desigualdad, la sostenibilidad y la inclusión. La iniciativa combina investigación, docencia y co-creación para promover una ciudadanía crítica sobre la historia, cultura y dinámicas sociales de los centros de las ciudades, mientras aprenden y desarrollan habilidades en el campo de la Comunicación y el Periodismo. Con una visión internacional, el proyecto tiene la voluntad de consolidarse como una práctica replicable en instituciones educativas, generando recursos formativos y metodologías transmedia centradas en mostrar audiovisualmente cómo afrontar estos desafíos globales desde sus propios contextos. Los contenidos resultantes serán distribuidos en plataformas digitales, medios universitarios, festivales, exposiciones, talleres, y otros eventos locales e internacionales.

KENYA

Planting the seeds for collaboration between UAB and University of Nairobi with the vision to create a wider African-European network to improve doctoral training and research quality

- **Dept. / Centre:** Departament de Ciència Política i Dret Públic
- **Responsable:** Xavier Ballart
- **Contrapart:** University of Nairobi
- **Import concedit:** 6.492,42 €
- **Descripció:** The project aims at two main goals. The first goal is designed to strengthen the research capabilities of doctoral students in Nairobi. An initial seminar will be offered in Nairobi to introduce master students - and other students interested in pursuing a PhD – to what it takes competitive research in social science today, providing examples of successful PhD thesis, the type of work that is necessary to find a significant research question and to do empirical work and both quantitative and qualitative analysis. The second goal aims at developing institutional and personal contacts among professors at University of Nairobi and UAB to create a network with other African and European universities with the view to create and develop a network of African and European universities conducive to organize educational activities (courses on specific social science topics, courses on methods and techniques) and research activities (research on a common significant topic). This could lead to Increasing the presence of African students in European doctoral programs and of European students in African Universities with the view to study African Politics, policies and international relations.

ARGENTINA

Narrativas como patrimonio vivo. Exposiciones insurgentes y planificación comunitaria para la cuenca del río Matanza-Riachuelo.

- **Dept. / Centre:** Institut d'Història de la Ciència
- **Responsable:** Giusy Pappalardo
- **Contrapart:** Universidad Nacional de Quilmes
- **Import concedit:** 6.402,42 €
- **Descripció:** El río Matanza-Riachuelo, que atraviesa Villa Inflamable, un barrio informal de Buenos Aires llamado así por su proximidad al Polo Petroquímico Dock Sud, es un ejemplo de ecologías humanas y más-que-humanas dentro de un paisaje contaminado. A lo largo de sus 64 km por una cuenca altamente urbanizada, el río afecta a la vida de más de 5 millones de personas, muchas de ellas migrantes. Su legado ha sido moldeado por décadas de activismo, en las que los expertos y movimientos sociales han trabajado por la justicia ambiental. En este contexto, el proyecto tiene como objetivo crear una exposición construida “desde abajo” (insurgente), según el enfoque de la museología social, y un plan comunitario, con el fin de contribuir al proceso de activismo y de conocimiento crítico. El proyecto se desarrollará en colaboración entre la UAB y la Universidad Nacional de Quilmes para crear un laboratorio público de humanidades ambientales, en el que participarán estudiantes e investigadores locales, así como vecinos y otros actores sociales.

ARGENTINA

Xarxa Universitària Catalunya-Argentina contra les violències institucionals per raó de gènere (XUCVIG/RUCOVIG). Estratègies, eines i mecanismes des dels feminismes jurídics.

- **Dept. / Centre:** Departament de Ciència Política i Dret Públic
- **Responsable:** Patricia Gonzalez Prado
- **Contrapart:** Universidad Nacional de Córdoba
- **Import concedit:** 6.402,42 €
- **Descripció:** Aquest projecte de cooperació entre la UAB i la UNCórdoba (Argentina) té com a objectiu impulsar una Xarxa universitària Catalunya-Argentina contra les violències institucionals per raó de gènere per analitzar i sistematitzar les violències institucionals per raó de gènere en el context de l'ascens de les ultradretes als poders públics estatals. Les parts del projecte convocaran, a investigadores expertes en els feminismes jurídics de més de 6 universitats argentines i a organitzacions defensores dels drets de les dones, infàncies i persones LGTBI al cicle de workshops en els que es realitzarà aquest anàlisi. El projecte també es proposa sistematitzar i difondre estratègies, eines i mecanismes disponibles davant d'aquesta nova dimensió de les violències institucionals. Aquesta recerca aplicada vol enfortir els vincles entre les universitats i la societat civil a nivell local, i de cooperació Nord-Sud, en la defensa dels drets i la reparació d'aquestes violències.

2. Projectes de Cooperació Interuniversitària i d'Educació per la Justícia Global que s'implementen a la UAB i s'adrecen principalment a la seva comunitat (Línia UAB)

PhyloGenome COIL: Aprenentatge Internacional per a la Conservació de la Biodiversitat

- **Dept. / Centre:** Departament de Genètica i de Microbiologia
- **Responsable:** Sònia Casillas Viladerrams
- **Import concedit:** 4.402,42 €
- **Descripció:** El projecte “PhyloGenome COIL: Aprenentatge Internacional per a la Conservació de la Biodiversitat” té com a objectiu establir una col·laboració internacional entre la Facultat de Biociències de la UAB i universitats del Sud global per investigar i representar la biodiversitat local. En cada edició del taller COIL, l'estudiantat treballarà en grups mixtes de les dues universitats en sessions sincròniques i treballs asíncrons durant 4 setmanes, creant cartes educatives del joc PhyloGenome i altres materials divulgatius en referència a la biodiversitat del seu entorn. També s'analitzarà comparativament i discutirà les estratègies de conservació, les aplicacions genòmiques i les qüestions culturals vinculades a la biodiversitat de les espècies seleccionades. El projecte culminarà en una exposició final presencial i virtual, on els estudiants presentaran els seus resultats i reflexions, creant una xarxa de coneixement compartit i reforçant les aliances internacionals.